

Dosarul nr. 3ra-1285/22
2-21034577-01-3ra-20122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V.Ciurac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

ÎNCHEIERE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-șDoneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Dimitrov împotriva Inspectoratului de Poliție Centru, mun. Chișinău, persoană terță Direcția de Poliție mun. Chișinău și Sergiu Vicol cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2021, Alexei Dimitrov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Centru, mun. Chișinău, persoană terță Direcția de Poliție mun. Chișinău și Sergiu Vicol cu privire la anularea refuzului nr. 34/20/1 D-116/21 din 12.02.2021, precum și a deciziei nr. 34/20/1-2405 din 26.02.2020 cu privire la cererea prealabilă și obligarea emiterii actului administrativ de inițiere a anchetei disciplinare în privința angajatului, cu îndeplinirea măsurilor solicitate în plângerea nr. D-116/21.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 15.01.2021 s-a adresat către Inspectoratul de Poliție Centru cu o plângere prin care a solicitat pornirea în privința angajatului Sergiu Vicol a anchetei disciplinare în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr.409 din 07.06.2017 cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În argumentarea plîngerii a indicat asupra unui șir de fapte comise de agentul constatator, care ar putea constitui abateri disciplinare, menționând că vor fi prezentate înscrisuri și probe video ale circumstanțelor expuse. Plângerea disciplinară a fost înregistrată cu nr. D-116/21.

La 12.02.2021 a fost semnată scrisoarea IP Centru nr.34/20/1 D-116/21 prin care s-a declarat că nu au fost stabilite motive de a iniția o anchetă de serviciu în privința lui Sergiu Vicol, pe motiv că adresările anterior depuse au fost examinate sub toate aspectele și fără careva abateri de la legislație.

A relatat că la 19.02.2021 a înaintat cerere prealabilă cu privire la soluționarea prejudiciară a plîngerii disciplinare nr. D-116/21.

În cererea prealabilă a indicat că concluzia IP Centru despre lipsa motivelor de a iniția ancheta disciplinară se bazează pe presupuneri și vine în contradicție cu constatările stabilite de instanța de judecată, care anterior a anulat actele emise de agentul vizat în plîngere disciplinară.

Astfel, a solicitat anularea refuzului de pornire a anchetei disciplinare, pornirea anchetei cu citarea petiționarului și preluarea probelor și întocmirea actului de dispoziție urmare a finalizării anchetei.

Cererea prealabilă a fost înregistrată cu număr de intrare 1305. La 26.02.2021 a fost semnată scrisoarea IP Centru nr.34/20/1-2405 prin care s-a declarat că, cererea a fost examinată fără abateri și derogări de la cadrul legal. Acte de dispoziție la scrisoarea respectivă nu au fost atașate. Prin refuzul de a porni în privința agentului constator Sergiu Vicol ancheta disciplinară, concluzionînd despre pretinsa lipsă a motivelor de a iniția ancheta de serviciu, pîrîtul IP Centru al DP mun. Chișinău a lezat drepturile reclamantului. Refuzul pornirii anchetei disciplinare nu a fost precedat de o verificare minuțioasă a faptelor expuse în plîngerea disciplinară, în care inter alia s-a indicat despre existența unor hotărîri judecătorești prin care era constatat caracterul ilicit al acțiunilor agentului constator la soluționarea unor procese și cauze contravenționale aflate în gestiune.

A indicat că autoritatea publică urma să manifeste diligență și responsabilitate, să clarifice natura și conținutul pretențiilor din plîngere, să asigure și să administreze probele existente și să-și motiveze actul administrativ adoptat - acțiuni obligatorii, specifice unei proceduri administrative, pe care nu le-a realizat. Așadar, prin acțiunile/inacțiunile sale, pîrîtul IP Centru al DP mun. Chișinău a trecut sub tăcere faptele prejudiciabile comise de angajatul cu statut special Sergiu Vicol, indirect încurajînd și pe viitor potențiala comitere a încălcărilor de către acesta, ceea ce este inadmisibil și contrar tuturor normelor legale.

A menționat că nu este clar cu ce scop pîrîtul a făcut trimitere la art.45 alin.1 Cod Contravențional, or plîngerea se referea la abaterile disciplinare a funcționarului cu statut special din cadrul MAI, neexistînd revendicat niciun drept civil ce ar fi lezat prin contravenție.

A relatat că pîrîtul IP Centru a DP mun. Chișinău a sfidat prevederile art. 167 alin. (2) Cod Administrativ, care stabilește că dacă autoritatea emitentă respinge în tot sau în parte cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, autoritatea publică emitentă transmite dosarul administrativ cu toate actele autorității publice ierarhic superioare, lucru care nu a avut loc în speță.

A solicitat anularea refuzului IP Centru de a porni ancheta disciplinară în privința angajatului Sergiu Vicol, comunicat în scrisoarea IP Centru nr. 34/20/1 D-116/21 din 12.02.2021; anularea deciziei cu privire la cererea prealabilă, comunicată în scrisoarea IP Centru nr. 34/20/1-2405 din 26.02.2020; obligarea IP Centru să emită actul de inițiere a anchetei disciplinare în privința angajatului Sergiu Vicol, cu îndeplinirea măsurilor solicitate în plîngerea nr.D-116/21.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 iunie 2021, s-a respins acțiunea înaintată de către Alexei Dimitrov.

La 25 iunie 2021, Alexei Dimitrov, a declarat apel nemotivat, iar la 22 octombrie 2021, apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul

Rîșcani) din 24 iunie 2021, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 iunie 2021 și s-a emis o nouă decizie prin care s-a declarat acțiunea depusă de Alexei Dimitrov împotriva Inspectoratului de Poliție Centru, mun. Chișinău, persoană terță Direcția de Poliție mun. Chișinău și Sergiu Vicolcu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, ca inadmisibilă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, instanța de apel a notat că Alexei Dimitrov, nu a invocat și nu a motivat care drept al său recunoscut de lege, i-a fost încălcat prin emiterea actelor administrative contestate, or, legea expres prevede regula sesizării instanței de către orice persoană care revindecă încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, iar dreptul vătămat reprezintă orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitatea administrativă.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că condițiile pentru existența unei stabilității și a corectitudinii formulării cererilor de chemare în judecată sunt: actul emis trebuie să parvină de la o autoritate administrativă; condiția existenței vătămării unui drept recunoscut de lege reclamantului; existența capacității de exercițiu și a celei procesuale; vătămarea dreptului să fie cauzată printr-un act administrativ sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal cererea; obligativitatea îndeplinirii procedurii administrative prealabile.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că nu poate reține la caz argumentul apelantului precum că, răspunsul Inspectoratului de Poliție Centru nr. 34/20/1 D-116/21 din 12 februarie 2021, a fost emis cu încălcarea normelor juridice prevăzute de legea care reglementează. Întrucât argumentul dat nu poate constitui obiectul verificării legalității răspunsului (Raportului) asupra rezultatelor efectuate în urma examinării materialelor de constatare în privința angajatului de poliție, comisar Sergiu Vicol (f.d.38), care nici nu îl vizează, iar în acest caz se constată neîntrunirea condițiilor obligatorii de către Alexei Dimitrov, pentru a înainta în instanță o acțiune în ordinea contenciosului administrativ, deci la caz nu s-a constatat existența unui act administrativ, prin care s-ar fi lezat careva drepturi și interese legitime anume ale lui Alexei Dimitrov, ceea ce denotă lipsa dreptului vătămat.

Or, răspunsul Inspectoratului de Poliție Centru nr. 34/20/1 D-116/21 din 12 februarie 2021, emis în urma examinării materialelor de constatare în acțiunile

angajatului de poliție, comisar Sergiu Vicol, contestat de către Alexei Dimitrov, se referă în privința altor persoane (angajatului de poliție, comisar Sergiu Vicol), decât reclamantului Alexei Dimitrov, iar reclamantul/apelant nu revendică încălcarea unui drept al său în sensul art.17 în raport cu art.189 alin.(1) Cod administrativ, respectiv pentru admisibilitatea acțiunii în sensul art.17, art.20, art.38 și art.189 alin.(1) Cod administrativ reclamantii urmează să revendice un drept propriu vătămat prin activitatea administrativă.

La data de 18 august 2022, Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman, prin intermediul adresei electronice a depus recurs motivat împotriva deciziei din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată. (f.d.133-137, 140-143).

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel la adoptarea deciziei, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Articolul 245 alin. (1) Cod administrativ indică că recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Iar, alin. (2) art. 245 Cod administrativ, prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Pentru a înțelege sensul pe care legiuitorul a dorit să îl dea sintagmei „decizia instanței de apel” din art. 245 Cod administrativ, este necesar de explicat că prin noțiunea de „decizie” se subînțelege atât dispozitivul deciziei instanței de apel, cât și decizia motivată a instanței de apel.

Or, din coroborarea art. 191 alin. (4), art. 40 alin. (3) și art. 245 Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea cererii de apel, instanța de apel adoptă decizia în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a deciziei instanței de apel căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a deciziei adoptate are loc în termenul specificat la art. 240 alin. (3) Cod administrativ. Asta, deoarece motivarea recursului se depune doar după notificarea deciziei motivate a instanței de apel, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul deciziei instanței de apel, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în decizie

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 01 iunie 2022.

Totodată, se atestă că la 06 iunie 2022 instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia dispozitivului deciziei din 01 iunie 2022 (f.d.128).

În acest context, este de menționat că dispozitivul deciziei din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificat lui Alexei Dimitrov la 06 iunie 2022, prin urmare termenul de declarare a recursului nemotivat urma să expire la data de 06 iulie 2022, inclusiv.

Însă, distinct acestor circumstanțe, Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman nu a prezentat recursul conform prevederilor art. 245 alin. (1) Cod administrativ, dar a prezentat doar motivarea recursului prin intermediul adresei electronice la 18 august 2022.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că faptul recepționării deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău de către Alexei Dimitrov la data de 13 august 2022 (f.d.130), nu constituie temei de prelungire a termenului de procedură, or, termenul de contestare curge de la momentul notificării deciziei, la data de 06 iunie 2022, astfel recurentul era obligat să depună recurs conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ, iar ulterior să prezinte motivarea recursului.

Articolul 245 alin. (2) din Codul administrativ reglementează situația când recursul depus conform prevederilor alin. (1) art. 245 a fost depus nemotivat din cauza neprezentării de către instanța de apel a motivării deciziei, care potrivit alin. (3) art. 240 din Codul administrativ se motivează în scris în termen de 30 de zile de la data pronunțării.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că în conformitate cu art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Mai mult, este de menționat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, completul reiterează că Alexei Dimitrov a cunoscut despre decizia din 01 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Conform art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen, în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul depus de Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandru Terziman se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron